

IN PHARMA-
COPOEIAM SEV DI-
SPENSATORIVM AVGVSTA-
NVM PROLEGOMENA
Isagogica.

CAPVT PRIMVM.

De

OFFICIO PHARMA-
COPŌEI, ET QVALEM EVM
esse de ceat.

CVM in Prouinciâ Medicâ non
minimum locum sibi vendicet
ars Pharmaceutica, vt quæ Me-
dicinæ pars quedam integralis
existat, Medicina autē apud Ethnicos nos sacra
semper sanctâq. sit habita, necesse est vt Phar-
macopœus artem iam dictam tractaturus, vir
A bonus

PROLEGOMENA

bonus sit, pharmacorum parandorum rationem & modum exactè tenens, eiusq; quamprofitetur artis apprimè peritus.

Proinde eum Christianâ fide primitus imbutum, ac inculpatis omninò moribus præditaum esse conuenit; quò præsertim ergà Dominum Dnum Medicinæ auctorem, tum verò & ergà proximum sese talem præstet & exhibeat, qualis pro modulo humanæ fragilitatis, munda conscientie, ac perspectæ probitatis vir expetitur; ut qui Deum ipsum timeat, summum rerum moderatorem obseruet ac suspiciat, eumq; cunctorum operum iudicem & æstimatorem omnia cernentem, quemq; nihil latere potest, totis viribus colat ac reuereatur, qui actionum suarum omnium & singularum rationem, imò ciuium salutem sibi hac in parte creditam ab ipso sit repetiturus. Erubescat igitur clàm facere quidpiam coràm eo qui videt in abscondito, quod præsentè ipso patrare non auderet; nihilq; in professione suâ aggrediatur, vel negliger, vel temerè, multò minus fraudulenter, imò peccata qualibet non pœna metu, sed virtutis amore odio habeat; sitq; pius, humanus, ben-

benignus, affabilis, placidus, misericors, officiosus, ac erga pauperes mitis & liberalis, publicae proprijs ac priuatis anteponeus; atq; insuper aegri necessitatem & periculū fideliter pensans, & in charitatis actibus praesidiis ac exercendis impiger & sedulus, supremum semper praeculis iudicem ferens, nec non aeternae consolationis mercedem à Domino DEO retributore justo de bene actis expectans.

Præceteris autem non sit auaritia nexibus intricatus, cum enim auarus sibi ipsi pessimus existat, nemini bonum eum futurum quispiam crediderit; itaq; in mercibus comparandis propriam conscientiam, proximi salutem, ac sui ipsius honorem diuitiis, & lucro longè præferat: atq; ideo iusto quaq; pretio, haudquam tamen corrupta, putria, exoleta, adulterata vel mangonio deprauata, in noxam, fraudem, ac periculum aegri vel coëmat, vel diuendat; nec sordido lucro inhiet, aut compendia cogitet quibus ciues circumueniat, sperans fidem suam operam cuiuslibet præstitam, maioris quandoq; sibi lucri causam futuram.

Præterea scorta fugiat & aleam, commes-

A 2

satio-

sationes iridem ac ebrietates, hac enim omnia vel socordiam, vel turpitudinem, aut infamiam, ab eo qui circa Medici opera sit versaturus prorsus alienam, plurima verò errores aut negligentiam pariunt; utpotè ebrietas obliuionem & memoria interitum, libido verò considerationis proprij muneris eiusdemq; honesti ab alienationem, & modestiæ ac pudoris excidium, non sine venefici metu vel suspitione; unde mortes quandoq; mortalibus inopina præstantur, fidentibus interniciones, aliis prò egris nocumenta quàm maxima non sine summâ Medici (licet probus ac præstans is sit) fama periclitatione; cum, quæ negligētis Pharmacopæi culpâ accidunt, Medico postmodum imputari irrogariq; soleant, & in illius contumeliâ cedant.

Hoc præsupposito Latinam ut linguam Pharmacopæus in tantum calleat oportet, ut non modo Receptarum, quas aiunt formulas à Medicis præscriptas, sed etiam auctores quos consulendi gratia adire non raro cogitur, Dioscoridem nimirum, Galennum, Mesacn, & Botanicos qui de materia Medica, & Simplicibus

tarn

tam vulgaribus quàm exoticis doctè scripserunt, ac passim pro Classicis recepti sunt, ad sufficientiam usq; intelligere queat. Ex ijs & authenticis alijs præsertim probatioribus Simplicium cognitionem & nomenclaturam Græcam, Arabicam, Latinam ac Germanicam addiscent; sic enim falsa à veris discernere, adulterata à synccris discernere, ac inter bona, mediocria, optima, ac irrita iudicium ferre, & delectum habere poterit.

Auctores porrò pro cognoscendis, deligendis, aliunde petendis, ac in quamlibet compositionem nobiliorem præsertim quæ Antidotus fuerit cooptandis ac assumendis simplicibus sibi ex veteribus comparet Galenum, Dioscoridem, Aetium, Aeginetam, Mesuæum, Luminare majus, Nicol. Præpos. & Myrepsum, Plinium, Cornelium Celsum, &c. ex recentioribus verò Antonium Musam Brassanolum, Valerium Cordum, Anutium, Fœsium, Fuchsium, Graciam ab Horto, ac Nicol. Monardes, Ioannem Bapt. Syluaticum, Fernelium, Ioubertum, Renodæum. Melichinum, Condenbergium, itemq; Matthiolum, Lonicerum, Tragum.

A 3 Lobg.

Lobeliū, Panam, Dodonēum, Tabernamontanum, Quercetānum, Ioan. Iacobum Weckerum, Heurnium Clusium, Osvaldum Crollium & consimiles, exijs namq; tam Simplicium, quā Compositorum notas ac animaduersiones, itemq; præparationes, absq; magno labore decerpēt, si quid vel scrupulosum vel dubium, aut absens in hac nostrā Pharmacopæia sibi obtigerit.

Officinam præterea habeat salubri ac perfato loco sitam, à ventis, pulueribus, fumis & fœtoribus alienam ac remotam; quā mundam nitidam, & tersam seruare modis omnibus annitatur, ut à Medicamentorum præparatione omnis prorsus sordities exulet, quæ tanto maiori fastidio assumuntur, quanto maiore opificis fœditate parantur. Inde fessam autem semper diligentiam Pharmacopæus adhibeat, ut herbas, flores, fructus, radices, semina, ac reliqua in vniuersum Simplicia, quantum potest lectissima, iusto ac debito tempore colligat, mundet, exiccet, ac reponat, eaq; instrumentis debitis ex usu artis tractet, postmodumq; locis, vasis, pyxidibus vel thecis commodis condant,

dat, & in futurum usum à tereidine, putredine, carie, ac corruptione reseruet.

Nemini quog² absque peritii Medici consilio & præscripto, vel ordinatione, aut sine Magistratus licentiâ, venena, philt^{ra}, menses pellentia, ac abortum prouocantia pharmaca diuendat, nec ea ministros, vel amanuenses suos vendere permittat, qualia non nisi spectatâ fidei hominibus, minime vero uetulis, circumforaneis, aut promiscua vulgi plebecula committi possunt ac debent, id quod de Opiatis Medicamentis, utpotè periculosis, itidem dictum ac intellectum volumus.

Facultates quog² Pharmacopæo ut sint satis ample requiritur, quò singula pro tempore & optatâ occasione coemere queat, nec viles aut exoletas merces, ob paratâ pecuniâ defectum mutuari, vel alio quouis modo acquirere cogatur, Nam si sat diues extiterit, Medicamenta debito tempore, eaq² justo pretio comparabit, ac si animus ei liber & ab auaritiâ paulò semotior fuerit, præstantissima quæuis paulò largiore pretio, quàm deteriora viliori, libentius coemere studebit.

Inparendis quibusvis Compositionibus, aut Medicorum Receptis sit vigilans, circumspectus & fidelis, ac nihil unquam sine prudentis Medici consilio medicamini parando vel addat, vel subtrahat; aut in eo quidquam immutet, vel temerè ac pro suo iudicio succedaneum aliquod in alterius quod deesse potest Simplicis locum substituatur, aut reponat, sed à perito Medico quid sibi faciendum sit, prout etiam aliàs si dubij quidam casus obuenerint, sciscitetur, ac sanctâ fide eo modo, pondere & mensurâ, qua quæq; prescripta leguntur, diligenter dispenset ac persiciat; ac si quid in ijscelandum fuerit, nemini reuelet, cum morbi non rarò tales obuenant qui detecti agro ignominiam, si non infamiam, aut aliud aliquod damnum inferre possent. Receptarum porro formulas à Medicis prescriptas assignato, quæ eæ paratæ sunt anno ac die, vel describat, vel asseruet; ut si quando eas repetere necessum fuerit, pro ægri hæc commodo in promptu existant. Negotio autem suo ministros adhibeat bonis moribus præditos, ac de vitæ honestate notos, qui & artem Pharmaceuticam probè norint,

ac dextrè & fideliter exerceant, nec quidquam
in vitam, aut valetudinem proximi peccent.

De cætero verò morigerum sese gerat &
obsequentem, qui legibus ab amplissimo Senatu
pro Pharmacopœis latis fideliter pareat, ac se-
dulus obsecundet; in ijs enim omnia ac singula
comprehenduntur, quæ Pharmacopolam &
observare decet, & deuitare conuenit.

CAPVT SECVNDVM.

De delectu Medicamentorum
Simplicium, & quibus notis eorum-
dem adulteria deprehen-
dantur.

PRout in animantibus, sic etiam in stirpi-
bus, plantis, ac terrâ genitis, alia alijs præ-
stantiora esse, natura parens voluit, ne nume-
rosa aequalitas rerum confunderet ordinem;
atq; sic inter debilia ac fortia, subtilia ac cras-
sa, dura & mollia, nobilia & ignobilia, noxia
ac innoxia discrimen aliquod appareret, quo
vnumquodq; sua pro dignitate pensaretur, un-

A 5

de

de quibus libet medicamentis sagaci sanè consilio notas quasdam indidit, quibus eorum bonitas agnosceretur, aestimaretur virtus, deligetur substantia, per delectum enim nil aliud quam boni à malo, malefici à benigno, exoleti à vegeto, ac adulteri à sincero distinctionem intelligimus; atq; ea Pharmacopæo cuius adeo est necessaria, ut si in hac parte exercitatus ac circumspectus non fuerit, non semetipsum tantummodo pravis mercibus decipi experietur, sed etiam Medicos sperato à pharmacis fructu inde privari, ac operatione eorundem debita destitui, imò etiam agrotantes errore hoc (etiam si fraus non subsit) in damnum agi, vel si dolus comes est, periculosè circumueniri, utroq; autem modo valetudinis ac vita detrimenta subire continget.

Sciendum porrò, delectam cuiusvis medicamenti pro diuersà sui conditione ex diuersis fontibus peti; alia enim sapore dignoscuntur, alia pondere aut leuitate probantur, nonnulla colore arrident, alia odore placent, plurima naturalitj soli commendatione ac patria nobilitate gaudent; quorum exēpla in gratiam Pharmacopæorum subiecimus.

Ab-

Absinthium expetitur Ponticum, quod in Cappadocia in monte Tauro nascitur, reliquo praestantius, utpotè cui præter amaritudinem astringendi qualitas non parua inest, odor verò suavis ac aromaticus. Vide Dioscorid. lib. 3. cap. 23.

Acacia eligatur munda, nigra quidem ex maturo, subrusa verò ex viridi semine parata; utraq. odoris laudati fragrantiam præ se ferens, de qua Dioscorid. lib. 1. cap. 115. Adulteratur ea succo, vel carne prunorum sylvestrium, verum dolo leuipendendo, cum iisdem viribus polleant.

Agallochum seu Lignum Aloës in India promontorijs nascitur, in quibus ferocissime bellua, ac Tigres victitant, unde non sine summo vitæ periculo hinc asportatur, quamobrem cum priscis saculis eius copia non adeò suppeteret, id solum in Paradiso nasci antiquitas est opinata, quæ proinde id ipsum lignum Paradisi nominare consuevit. Optimum est perquam odorum, ponderosum, crassum, nigricans, cineris quibusdam notis distinctum, solidum, compactum ac succulentum, quod accensum
agrè

agře flagret, & oleaginci liquoris plurimum
exudet. Improbatur leue, cariosum, albicans, ac
id quod flammam statim concipit, vel fractū
puluerem edit. Distinguitur inter alia ab As-
spalatho, quod is in ignem coniectus flammæ-
scat, & in cineres abeat: Agallochum autem
Resinæ instar prunis impositum lique scat.

Agaricus ab Agariâ Sarmatiæ regione no-
men habens eligatur candidissimas, leuit ac
feminei sexus, rarus, friabilis, primo gustato
dulcis mox amarus, è Cedro vel Larice re-
sectus. Improbatur grauis, nigricans, corro-
sus, & qui candici propè adnatus inhaesit.
Optimus quondam ex Sarmatia per Illyriam,
& ex Galatia Asiam, & Cilicia Alexandriam,
atque inde Venetias deuehebatur, nunc Tri-
dentini montes Gallia Delphinatus nec non
Rhetorum Vindelicorum Noricorumq; tractus
eundem sat copiosè suppeditant. Distinguitur
is facile ab aliarum arborum maxime verò
glandiferarum fungis, colore solum obseruato
ac pondere, hi enim è lignea quadam materia
concreti duri & nigricantes conspiciuntur, ex-
cussis è silice vel pyrite flammis pro exploden-
dis

dis sclopetis fomitem potius præbenses, quam ad Medicum usum accommodati.

Aloë placet Dioscoridi lib. 3. cap. 22. boni odoris, syncera quæ nihil doli sensit, nitida, calculorum expers, rufi coloris, friabilis, ac jejunos modo coacta, facile liquefcens, eximia amaritudinis. Improbatur nigra, & fractu contumax. Adulteratur Acacia, aut facibus per ablutionem ab ea separatis ac rejectis, aquâ marina & Croco, vel etiam admixto Gummi, veruntamen frans odore & gustus amaritudinis deprehenditur. Tres ad nos Aloes species devehuntur, una spurca ac fax quædam Aloës veterinarijs & mulionibus agnita Caballina dicta: altera purior nobiliorq, hepatis modo densata, unde & Hepatica nuncupata: tertia verò præstantissima Soccotrina vocata, eò quòd ex Insula Soccotora ortum trahat, quam nonnulli ob coloris gratiam Succotrinam quasi succo citrinam dixere.

Ambra seu Ambarum quod nonnulli Balenæ semen, alij excrementum Ceti, non pauci terram quandam fungosam ab Insulis quibus pura Ambra innascitur avulsam esse arbi-
tran-

trantur, bituminis quoddam genus nobis esse videtur, ex imis maris fontibus & procellarum alucis ventorum vi ac undarum impulsu in littus eructatum, quod aëri expositum, ut Electrum ilico densatur. Probaturn odoratissimum, leue, sordibus carens, grisei coloris, venis modo cinereis, modo albicantibus, ac notulis quibusdam rufis, croci colorem imitantibus distinctum. Improbatur nigrum & candidum, itemq; quod anium rostris, quas in eo ridiculari credibile est, aut conchylijs testisq; ostreorum permixtum reperitur, optimum sive si prater predictas bonitatis sue notas candente acu perfosum plurimum oliaginei ac pinguis succi resudet. Adulteratur gypso, Ligno Aloës, Zibetho, Styrace ac Ladano, addita Ambra largiore, & Moscho aqua Rosarum dissoluta, verum fraus facile detegitur, etenim plerumq; postea ea nigricat, diuturna manuum tractatione mollescit. Vide Serapionem, Garciam ab Horto, Nicol. Monard: Medicos Florent. & Matthiolum.

Amomum adulteratur Amomide, herba quidem simili, sed planè inodora, nec fructum ferente.

ferente, ex Armenia delata, flore Origani, cuius tamen semen Amomo vero non respondet. Est tamen Officinis semen quoddam oblongū, aromaticum, calefactorium, & gustu suave, quod quis pro Amomo vero substituere queat Amomi Cretici nomine insignitum.

Ammi Æthiopicum cumini semper representat, Ammi autem vulgare semen est perpusillum & quasi arenaceum. Id odoratum esse aromaticum ac acre, imò sapore Origanum amulari conuenit.

Ammoniacum Gummi sic dictum, quod in Africa iuxta Iouis Amonij oraculum stillat. Probatur sincerū, densum, purum, odore castoreum utcunq; referens, & sapore amaricans.

Anime, lacryma quaedam est Indica cuiusdam arboris, ex qua resina modo densata tandem & coacta reuellitur, gratissimi ac suauissimi odoris & prae pinguis, unde flammis iniecta protinus consumitur. Desertur granorum Thuris forma, sed crassioribus & magis resinosis; optimum est mundum, album & succini modo translucidum.

Asa dulcis Officinarum est Benzoinum
Gummi

Gummi arboris peregrina, quod nunc ex Ta-
probana India Insula copiose à Lusitanis ad
nos deuehitur, id Laserpitium seu succum
Cyrenaicum nonnulli esse non abs re arbitran-
tur, qui olim in Cyrenensium agro laudatissi-
mus extabat. Probatur autem Benzoinū du-
rum, compactum, translucens, albis distinctū
unguibus aut glebulis, unde & Amygdaloi-
des dicitur, quod quasi amygdalas delibratas
in se contineat, rubescens, odore grato, fragran-
tiq^{ue}, xyloalois odorem referente preditum. Ad-
ulteratur resina Thure masculo, ac Styrace si-
mul mixtis, est odor in spurio hoc longè est dissi-
milis, & color maculis non est variegatus. O-
ptimum quondā in Armenia & Lybia Laserpi-
tiū nascebatur, minus autē prebatur Mediū
& Syriacam, ut quod Dioscor: minus viribus
valere & magis virosū odorem reddere
scripserit. Ut sit Benzoinum nostrum Offi-
cinarum pro Laserpitio vero rectissime sub-
stituitur.

Asam fetidam Arabibus Althith dictam,
Laserpitiū speciem quondam esse cum pleriq^{ue}
arbitrentur, censendum erit id esse Laserpi-
tium

tinum Syriacum, aut in Media natum minus
 proinde nobile, quod grauem ac virosam odo-
 rem edere paulo ante ex Dioscoride monui-
 mus; aut certe Laserpitium faba lomento, aut
 Sagapeno (ut idem notauit Dioscor.) eoque co-
 pioso adulteratum, id ob tetri halitus graueo-
 lentiam Germanis Teuffelsbreck dicitur, ad-
 eoque suo nidore abominabile, ut Matth. Sylua-
 ticus id inter venena reponendum esse censue-
 rit, cuius faetori etiam matrix elocata ac supe-
 riora petens cedit & demergitur. Nec verò
 quempiam terreat hoc, quod Gercias ab Horta
 Indos Asam in delicijs habere, eaque in condien-
 dis cibis confricato ex ea ante cocturam lebetes
 creberrimè uti scripserit, aut enim barbaram
 gentem tali condimento uti decuit, ut consi-
 miles haberent labra lactucas, aut alioquin e-
 ius odore assueti id ceteris condimentis accom-
 modant, prout & nos Allio, cepis, & alijs qui-
 busdam faetidis cum delectatione vescimur,
 unde etiam Mesua Asam faetidam Porri (cu-
 ius nobis usus in mensis sat frequens est) odo-
 rem repraesentare scripsit. Adulterata gustu &
 dilutione, quin imò faetoris remissione vel de-
B fecta

fectu cognoscitur. Vide de hac *Auicenam* lib. 2. cap. 5. *Garciam* ab *Horto* lib. 1. cap. 3. *Antonium* *Musam* *Brassauol.* in *Exam. simpl.* *Renodæum* lib. 1. de *materia Medica* *Sectione* 7. cap. 8.

Aspalathus in *Syria*, *Istro* aut *Rhodiorum* *Insula* natus, tantam cum *Agallocho* affinitatem obtinet, ut ægrè quandoq. ab hoc discerni queat. Lignum tamen *Aspalathi* multò tenerius est quàm lignum *Aloës*, nec ita nodosum. Probatur *Aspalathus* densus, odoratus, grauis seu ponderosus, ac gustu amarus, in quo *Plinius* aliqualem *Castorei* odorem requirit, in eius defectu Lignum *Aloës* commodissimè substituitur, licet nonnulli eius defectum *Santalo* *Citrino*, aut ligno *Rhodio* à *Santalo* *Citrino* parum differente resarciant. Vide *Dioscor.* l. 1. cap. 19.

Asphaltum ex *Phœnice* *Babylone* *Zazyntho* *Sydone* ac mari mortuo delatum, lucidum ut sit ac splendeat oportet, præterea grauem & validum odorem vibret, estq. id aridum Bitumen senioris *Andromachi*, quod contra venenatorum cubilia usurpari monuit,

cuius

cuius meminisse videtur Plinius lib. 35. cap. 15. cum Bitumen quoddam accensum serpentes nidore fugare scripsit. Adulteratur pice admixta, licet Galenus id fraudem haud admittere lib. 1. de Antidotis sit arbitratus, deprehenditur autem mangonium si citius quàm par est, lique scat, sordidum verò vitiosum est. Optimum in Iudæa, non longè à Hierico propè Iordanem, maximè verò in lacu Sodomæo reperitur, vnde etiam Bituminis Iudaici nomen obtinuit. Vide Dioscor. lib. 1. cap. 83. Galen. lib. 1. de simpl. Med. fac. cap. proprio, & Brocardum, qui Palestine topographiam edidit. Plin. lib. 35. cap. 15. Appolloniaticum circa Epidaurum natum, vel id quoq, liquidius Bitumen est, Pissasphaltum potius dicendum vel Naphta liquidiorè substantia prædita, qualem etiam Germaniæ loci nonnulli suppeditant, quod Bituminis genus nobis Erdenharz dici solet.

Æris flos aris scoe tenuissimè delimata polluitur.

Bdellium laudat Galenus Scythicum, Plinius Bactryanum, Dioscorides Sarracenicum è Saraca felicit Arabiæ Ciuitate deuectum, gustu amarum; translucidum cum frangitur;

pingue cum fricatur. & incenditur; idq; odorum, facile mollescens, sordis expers ac unguinosum, seu albis maculis ungui humano similis refertum. Improbatur nigrum, sordidum, in offas conuolutum; adulteratur cera, sed fraus odore ac gustu innotescit, id enim nec tam amarum est nec tam odorum, Lege Dioscorid. lib. 1. cap. 69. Plin. lib. 12. cap. 11.

Bezoardici lapidis duo in Officinis nostris genera prostant; unum Orientale, quod ex Aegypto, Persia, India, China, Cathaio & vicinis regionibus adfertur: alterum Occidentale, quod ex America & Peruvia asportatur. Preferuntur Orientales Occidentalibus, ut qui duplo maiori pretio veneant. Probantur ex Orientalibus ij maxime, qui è nigro virescunt, & quorum pulvis subuivridis est; deinde qui superiore crusta ablata inferiorem splendentem habent, ac in meditullio concaui sunt, aut arenulam lapidi substantia similem continent. Semen aut granum in meditullio supra quod Indi mangonio lapidem efformant, adulterium arguit. Si calce viua madefacta lapis ungatur, indeq; paulo post flauus color emergat legitimum

munus

num lapide esse pollicetur, prout si lapis charta quae creta confricata prius fuerit similiter affricetur, & fricationis linea viridis appareat. Occidentales subcinereū habent colorem, & longè grauiores sunt, neque ut Orientales splendent, crustas etiam habent crassiores & gypseas quae fracta minutas quasdam fibras artificioso naturae opificio sese mutuo complemententes obtinent, cum qui ex pasta quadam effecti sunt radios eos haudquaquā contineant.

Camphora eligatur alba, pellucida, syce-
ra & valde odorata, quaeque pani calido im-
posita madescat, adulteratur Gummi Iuni-
perino aut admixto Bitumine, fraus autem
odore & colore minus candido detegitur. Ser-
uatur semine Psyllij aut Lini, vel etiam Pipere
sepulta.

Cardamomum Amomo facultate co-
gnatum ac viribus affine, duplex est, maius ni-
mirum ac minus: maius granum vocatur Pa-
radisi: minus, vulgare est & agnitum Offici-
narum Cardamomum, probatur angulosum
mundum, non puluerulentum, siccū, acre, lin-
guam vellicans, ac odorum.

Caryophyllis ob vetustatem in odoris redditis fragrantia restituitur, si vino in quo optimi Caryophylli per tempus macerati fuerint, aspergantur, rursusq; exsiccentur. Verum hiforis tantum, nec quidem diu Caryophyllos olent, acquisitio hoc odore breui temporis spatio pereunte.

Cassia lignea & Cinamomum odoratissima sint oportet, aromaticam acrimoniam plurimam habentia. Adulterantur corticibus Capparis ac Tamarisci in aqua Cinamomi maceratis & siccatis, veruntamen dolus hic rarus est, cum & facile deprehendatur, & aliquo nec leni sumptu constet.

Cassia fistula probatur Alexandrina, amplis siliquis grauis ac ponderosa, quæ concussa granis intus per strepitibus sonum non edat, cortice leui ac purpureo ascente, pulpa intus pingui, splendente, succulenta, non situlenta, multo minus putri sapore prunorum delicato.

Castoreum Castoris seu Fibri testes sunt, optimi qui ex uno principio committuntur, liquore intus veluti ceroso, odore graui & viuis redolente, gustu acri, mordente, ac friabili

natu-

naturalibus tunicis circumdato. Adulteratur coniecto in follem Ammoniaco, aut Gummi cum sanguine, & Castoreo subactō, atq; sic postea exiccato. Agnoscitur dolus cum ex notis iam modo allatis, tum quia gemini folliculi in una membrana coniuncti non reperiuntur. Dioscorid. lib. 2. cap. 23.

Chinæ radix sit crassa & nodosa, dura & tuberosa, rubea & tortuosa, minimè cariosa, quod alioquin ei vitium ferè inest.

Crocus in Coryco Ciliciæ monte, & Austria præstantissimus nascitur, rufus sit, odor, & colore rutilans, qui madefactus protinus copiosè tingat. Adulteratur flore Cnici, pulvere Bresily ac sapa sublitu, sed maleficiū detegit defruti subolentia, quin & Lithargyri ad pondus eius cum fraude augendum admixtio ex pulvere insidente deprehenditur. Quidā nequissimo dolo Crocum aqua perfundunt, & per hanc colorem ab eo extrahunt, eum postea liquorem filis, pannis ac tapetibus tingendis adhibent, Crocum rursus resiccantes & in hominū fraudē diuidentes. Veruntamen Crocus sic deprauatus agnoscitur, cum quia mar-

tidus apparet, nec ita plenus, tum quia nec odoris fragrantia, nec coloris fastigio aut excellentia legitimo ac recenti respondet.

Costus in Arabia, Syria, ac multis Indiae locis, praesertim verò in Guzarate, & circa Amadabar quae in desertis sita est, nascitur, differt autem loci in qua prouenit diuersitate, praestantior tamē est Arabicus, candidus, leuis, abunde plenus, non erosus, acritudinem & amaritudinem habens, ac eximia odoris suauitate praeeditus. Arabicus albus est, Indicus niger, Syriacus flauescens, is qui modo Officinis ex usu est, radix existit Zingiberis ferè effigie intus albida, exterius ex pallido flauescens. Costum Officinae in amarum & dulcem diuisere, sed reuera Costus omnis amarus ut sit oportet, nisi quis respectiue aut collatione cū amariore seu acriore facta id asserere velit: aut certè Costus dulcis erit radix illa Hellenij Comaginei, quam fraudulentè pro Costo obrudi scripsit Dioscorides, ea enim nec gustu feruet, nec validum odorem vibrat, ex quo eius adulterium deprehenditur, Zedoaria maior seu longa Costus Syriacus esse putatur. Nos in tanta rerum diuer-

diuersitate eius loco Zedoariam vel Angelicā recte substitui posse censemus. Vide Dioscorid. lib. 1. cap. 15. & Matthiolum in Comment. Garziam ab Horto lib. 1. cap. 35. Clusium & alios.

Elemi resina est Cedri aut Olea Æthiopica, eligatur ex citrino pallescens, perquam odora, pura, & à puluerū admixtione aliena. Adulterata resina sed fraus odore fit manifesta.

Euphorbium ab Euphorbo iube Regis Mauritania Medico nomen sortitum, eligatur translucens, & ex rufo pallidum, in granula Orobi magnitudine concretum, quod leui gustu os diu accensum teneat. Mangoniatur Sarcocolle & Gummi Arabici glutinis vel etiam sanguinis hœdini admixtione, sed gustus qui tamen hoc loco ob linguae vredinem difficile experimentum parit, maleficium dijudicat.

Galbanum ferule in Syria nascentis succus est. Laudatur cartilaginosum, merum, thuris effigiem habens, purum, pingue, nec valde humidum, nec nimis aridum grani odore preditum, & adiecti seminis ac ferule nonnihil admixtum habens. Adulteratur resina &

B 5

Anno.

Ammoniaco ac faba fresa puluere, sed id cum notas iam dictas non habeat facile à vero dignoscitur.

Galanga quæ quibusdam Cyperus Babylonicus esse putatur, eligenda grauis, rubra, sapore acerrimo linguam vellicans, ac odorata. Adulteratur radicibus Cyperi vulgaris repurgatis & cum pipere in aceto maceratis, deprehenditur fucus abrafo cortice, interior namq; pars nec acrimoniam, nec saporem Galanga obtinet.

Granati facile noscuntur, & in ignem proiecti colorem non mutant, quod vix ulli Gemmae colorata concessum est, utiles sunt utriq; tam Bohemici quam Orientales.

Hyacinthus adulteratur vitro Saturni seu Plumbi, id autem à vera Gemma pondere & duritie facile distinguitur, mollius enim & grauius est vitrum ipsa vera Gemma.

Ladanum maximè probatur odoratum, subuiride, facile mollescens, quod arenas non collegit, resinofum, nec squallore obsitum, quale ex Cypro defertur, nobilius enim est Arabico aut Libyco. Pasta ex caprino stercore admixto

Ladano

Ladano & puluere nigro eius formam emulatur, verum id quia resinosum non est, idè adulteratum esseprehenditur.

Mechoaca, qua nonnullis Rhabarbarum album, aliis Scammonium Americanum dicitur, eligatur alba ac recens, improbaturnigra, cariosa, & valde candida. Adulteratur radicibus Bryonia in taleolas sectis, & ad formam Mechoacæ resiccatis, dolum teneritudine Mechoacæ deprehenditur, cum Bryonia substantiam longè rudiorē sit nacta.

Moschus siccus sit, perquàm odoratus, ac caput feriens, cum simulat massa quadam è sanguine hedi, pane asso, Ladano, ac Moscho constans, porro color & legitimum à factitio discernunt, præterea legitimus in peluim modicè madentem aliquandiu impositus grauioreuadit, factitius pristinum pondus seruat.

Myrrha laudatur Troglodytica, fragilis, leuis, undiq; concolor, minutis glebis, amara, acris, odorata, & quæ confracta ungues exhibet, inutilis est ponderosa & coloris piceæ. Adulteratur Gummi macerato in aqua, in qua Myrrha maduerit, sapor & odor dolum aperiant. Vide Dioscorid. lib. I. c. 67.

Nar-

Nardus seu Spica Indica (quam Romanam vocant) odorata sit, haudquaquam cariosa vel puluerulenta, etenim ei stibium cum aqua aut palmeo vino ponderis causa à fraudulenti inspiratur. Alterum Spicae genus Celticum in Liguria alpebus natum herba quaedam simili, quae ob odoris grauitatem Hirculus dicitur, ei admixta mangonifatur, verum herba haec minoribus foliolis magis candicat, atq; insuper nec amare est vt Nardus vera, nec adeo odorata.

Opium optimum habetur graue, & densum, gustu amarum, odoratu soporiferum, quod facile aqua diluitur, non asperum nec grumosum, quod lucernis admotum non atra flammaluceat, extinctum deniq; odoris vim conseruet. Adulteratur id Meconio, Gummi, aut syluestris Lactuce succo, verum id quod lactucacoso succo effictum est exiliter spirat, quod Glaucij admixtionem sensit in dilutione croci colorem reddit, quod Gummate vitiatum est splendescit, ac infirmum existit. Vide Dioscorid. lib. 4 cap. 60.

Opopanax in Cyrene Libye & Macedonia

natum

natus commendatur amarissimus, internè albus aut subfulvus, foris ad croci colorem inclinans, lavis, pinguis, friabilis, tener, statim in aqua eliquejens, gravi odore preditus. Improbatur niger ac mollis, nec non Amoniaco aut cera fuccatus, dolus agnoscitur ex eo, quod si sinceris non sit, in aqua digitis fricatus non resolvitur, nec lactescit ut legimus.

Opopassamo vero hucusq; caruimus, deferuntur tamen ad nos duo Balsami genera unum Peruvianum ex nouo Orbe aduectum, de quo Clusius: alterum è regione quadam India quod Balsamum de Tolu vocant, quorum utrumq; in Syriaci locum substitui potest. Adulteratur oleo Liquidambar, quod tamen ei viribus affine fere est, aliàs verò vnguento Terebinthino, Susino, Balanino, Metopio, Cypriño, Lentiscino, itemq; Melle, vel Cypriâ cerâ liquidâ, Inter veri Balsami notas hæc est una vel præcipua, quòd Balsami liquor lacti instillatus id ipsum coagulet, in vestem verò laneam effusus maculum non faciat, & post lotionem nauum seu notam non relinquat. Vide Prosp. Alpinum & Simeonem.

Os

Ose corde cerui, consimili osse e corde bonis
desumpto confunditur.

Rhaponticum à Rhabarbaro solo (ut
quidam volunt) loco in quo nascitur, differt.
Rhabarbarum enim ex Meridionali, Rhaponticum
verò ex Septentrionali plagâ aduehitur : adhuc
Rhaponticum radice constat longâ & tenui, Rhabarbarum
verò crassâ & breui. Optimum habetur quod teredines non
sensit, & quod gustatum cum remissâ adstrictione
lentescit. Rhabarbarum ponderosum sit, aureis
ac rufis venulis abundè distinctum, quod ma-
defactum croceo colore manum fricantis tin-
gat. Hodie verò Clarissimus Vir D.D. Prosper
Alpinus Marosticensis, Philosophia & Me-
dicina D. & in celeberrima Academia Pata-
uina Professor ordinarius, ac horti Medici ibi-
dem præfectus, nobis genuinam ac verâ Rha-
pontici descriptionem & figuram expressisse
videtur, cuius plantam ab Excellentissimo Vi-
ro Francisco Crasso Rhagusino sibi dono datâ,
multis in horto suo annis aluit, cuius celebra-
te Patavinus hortus etiamnum gaudet. Na-
scitur aliouin Rhaponticum in Scythiâ ac
Thra-

Thraciâ iuxta montes Rhodopæos : videturq;
inter Hippolapathi latifolij genera reponen-
dum : cuius naturam emulatur ea Lapathi
species, quam vulgus herbariorum Rhabarba-
rum Monachorum hucusq; nominare consue-
vit. Vide Prosperi Alpini diss. de Rhapon. eru-
ditissimam, & Hieronymum Traguin c. 104.

Sagapenum quod Officinis Serapinum
 dicitur, ex Mediâ ortum ducit. Laudatur
 translucentum, colore foris fulvo, intus albido,
 gustu acri, odore gravi, substantia crassa. Adul-
 teratum haud facile liquefcit, verum autem
 protinus vino dissolvitur. Vide Dioscorid. &
 Galen. lib. 1. de Antidot.

Santalum rubrum Brasilio ligno adulte-
 ratur, fucus autem ex hoc patefit quod Santa-
 lum rubrum nec dulce sit, nec inficiat, quæ no-
 te in Brasilio deprehenduntur. Vide Garziam
 ab Horto l. 1. cap. 17. Citrinum & album ligno
 Cedrino odoratiore ementitam quandoq; for-
 mam sortiuntur.

Sarcocolla eligatur integra, pulverisata
 namq; adulterij est suspecta.

Scammonium optimum Antiochenum .

& *Armenium*, expetitur nitidum, splendidum, clarum, rarum, fungosum, tenuissimis fistulis spongiosum, cito liquefcens, tenerum, friabile, non valde ponderosum, liquoris affric-tu lactescens, nec tetro odore nidorosum. Adulteratur *Sarcocolla* & *Tithymali* lacte, aut *Erui* farina, sed tunc linguam minus valenter purgit ac mordet.

Sena eligatur viridis, probè ressecata, non maculosa, nec teredine attrita, vel stipitum ad mixtione fraudata.

Smaragdus & *Saphyrus* vitris colorem eorundem representantibus manganisantur, proinde in ijs coëmendis circumspcctos *Pharmacopæos* esse oportet.

Styrax *Calamita* ideò nuncupata, quod olim in calamis è *Pamphilia* ferebatur, nunc *Storax* *Officinis* dicitur, qui optimus ex *Cypro*, *Sidone* & *Pisidia* asportatur. Probatur pinguis, lentus, fragmentis albicantibus, odore iucundo, probò, ac perseverante dotatus. Reijciendus fursurosus, situ obduc-tus, niger, & inodorus, utpotè deprauatus, qualem quoq; videntur ~~magmata~~ *magmata* ex ligni scobe quâ vermiculo

miculi erodentes excusserint, melle, Iridis sedimento, cera, aut adipe odorato cum Styrace confecta.

Tamarindi adulterantur Prunis, attamen hi non ut legitimi splendent, nec tantam aciditatem saporis referunt, cum præterea Prunorum nuclei à Tamarindorum seminibus longè sint diuersi.

Terra Lemnia ac Sigillata, itemq; Bolus Armenus variâ terrarum aliarum maxime verò lentarum ac limosarum admixtione polluitur, adeò ut fraus ea vix quandoq; deprehendi posse videatur, probatur tamen Bolus Armenus, ac Terra Lemnia vel Sigillata si vinctuosa fuerit, præpinguis ac lenis, quæ lingua promptè hæreat, & in ore contenta è seuo constare videatur, nullam vel minimam arenosam alicuius substantiæ notam, vel suspicionem post se relinquens. Vera Sphragis ex Lemno olim petebatur, nunc Turcarum Imperatoris sigillo variis characteres habente notata tabula cinericei ferè coloris Constantinopoli ad nos deuehuntur. Bolus Armenus ex Armeniâ quondam Cappadocia finitimâ adferebatur, quem

C

Medicâ

Medici Boli Orientalis nomine dotarunt, in quo hæ notæ requiruntur, ut purus sit ac syncerus, nihil arena continens, manducatus verò butyri modo liquecat, gustui manifestam adstrictionem post se relinquens, ac qui promptissimè admixto liquore in summum leuorem soluatur. Sunt & aliæ Terræ his viribus ferè affines quas veteres probauere, inter quas Samia, Chia, Selinusa, Cimolia, Eretria, Rubrica Synopica ex Synope Cappadocia vrbe delata, Ochra Attica, Pnigitis, Alana seu Tripolis, & aliæ eiusmodi: nostro porrò tempore Melitea insula Terram præbet Lemnie vires habentem, prout & Silesia Terram Sigillatam, Turcica haud inferiorem nobis suppeditat.

Thus Gummi & Pineâ resinâ deprauatur, ignis maleficiū monstrat, nam Gummi flammam non edit, resina verò fumat, thus statim ardet ac odorem præbet gratum. Eius cortex alijs corticibus resinosis adulteratur, porrò Thuris cortex ardet, & iucundum effumat spiritum, reliquis corticibus ardentibus quidem, sed sine odore fumantibus.

Turbith ponderosum sit subalbitum, aut
cine-

cineritium, recens, ac fractu facile, intus Gummosum, mangonifatur Gummi dissolutum, radicibus alijs illito verum hæc gumositas non extrinsecus tantum, sed in fracta radice substantiâ requiritur.

CAPVT TERTIVM.

De Collectione Medicamentorum Simplicium.

TAmetsi in peregrinis Medicamentis certum collectionis tempus sciri nequit, eorū tamen color, sapor, odor, ac species iudicium nostrum subeunt, ex quibus omnibus ac singulis, collectionis debito modo & tempore facta notas desumere possumus: ea porro quæ nostris terris innascuntur, tum demum colligere ac in usum medicum congerere oportet, cum maxime vigent, aut matura sunt, vel ad propria virtutis perfectionem plus magis accedunt. Sciendum autem non eodem omnia tempore legi posse, cum alia serius, alia citius adolescant: media verò cuiusq; planta

C a

etac

etas cum iam florem emittere capit, collectione
quàm maximè est opportuna, tunc enim folia
magnitudinem suam, colorem, odoremq; sunt
adepta, ea præsertim quæ cacumini propin-
quiora nascuntur. Flores decerpēdi antequam
marcescant, aut sponte decidant: semina cum
siccari ceperint, & antequam excidant: fru-
ctus ubi maturuerint. Succus plantarum te-
nerioribus folijs ac germinantibus cauliculis
exprimendi. Radices quædam quouis ferè anni
tempore, exceptà hyeme, effodi possunt, utpote
Liquiritia, *Acetosa*, *Buglossa*, *Abij*, *Rusci*, *Al-
thea*, *Cyclaminis* &c. hæ enim semper vegetæ
sunt ac succulentæ, etiam si caulis aruerit. Ali-
quæ euellendæ antequam in stolones vis planta
abeat, utpote *Gentiana*, *Polypodium*, *Sigillum
Beate Mariæ* &c. nonnullis astrorum obser-
uatio necessaria esse putatur, unde *Paonia* ra-
dices ad Epilepticos insulsius reprimendos de-
crescente Luna legendas esse docemur. Eligan-
tur autem radices benè habitæ ac benè nutri-
tiæ, integræ, non strigosæ, exuccæ, tenues, aut
rugosæ, hæ quamprimum lauentur & à radi-
culis adnatis repurgentur, atq; insuper pro sui

conditione resiccentur : alia enim integra sic-
cantur, ut Gentiana, Satyrium, Hermodacty-
lus : alia in taleolas dissecta , ut Iris, Bryo-
nia &c. alia denique exempta matrice ligno-
sa seu corde, torrefiunt, ut potè Petroselini, Apij.
& Fœniculi radices, Siccanda autem sunt non
modo herbae, verum etiam radices in loco sub-
limi perflato, non puluerulento aut infumato,
sed puro, sicco, umbroso, ad Septentrionem vel
ortum spectante, atq; hæ præsertim si Austri-
na tempestas, aut calum nubilum fuerit sæpius
versanda, ne mucosa fiant aut putrida, maxi-
mè verò ea quæ plurimum succi habent, aut
crassæ existunt. Sed & locus unde planta le-
guntur considerandus, etenim calida ex cali-
dis regionibus ac editis & siccis locis petenda,
sic Galenus Creta montes hoc casu præ cateris
pretulit: frigidiores è contra ex locis sue condi-
tioni & natura accommodis ut potè um-
brosis, opacis, ac palustribus
petantur.

C 3

Ca

CAPVT QVARTVM.

De repositione, ac asseruatione
medicamentorum cum Simplicium tum Com-
positorum, & qualia cuiq, vel vasa, vel
instrumenta sint ad-
hibenda.

I Ecce sic ritè Simplicia, & quæ ex ijs sub
varijs formis parata sunt Composita, de-
bito modo reponi ac custodiri omninò postu-
lant, ne vel situm contrahant, vel rancescant,
putrescant, teredine consumantur, acescant,
aut aliter corrumpantur. Solent autem her-
bæ, radices, ac flores, præsertim odoratiores, in
mundis arculis maxime verò tiliaceis commo-
de asseruari loco sicco ac perflato, licet radices
nonnullæ crassiores traiecto filo libro aeri su-
spensa exponantur. Semina charta inuoluta
in vitreatis vasculis vel pyxidibus ligneis re-
tè seruantur. Succī, liquores, & aquæ stillati-
tiæ in vitris aut vitreatis vasis depurantur ac
detinentur, sunt autem succi prius defacan-
di & vitris angustī orificij indendi superfuso
oleo

oleo Amygdalino, aut Oleo Olinarum purissimo, ne aër subintrans succos corrumpat, eodem namq; modo nec alio vinum Ribes, Cydoniorū, Granatorum, Berberorumq; asseruari ac in annum custodiri vel potest, vel debet. Syrupi verò ex succis vel liquoribus iam dictis percocti, aut aliter quoq; parati, non rectius quam intestaceis ac figulinis vasis vitreatis perennant, praesertim verò qui per se acidi sunt, vel alioquin acetum recipiunt, cuiusmodi sunt Syrup. Acetos. Citri de Limonibus, Granatis, Pomis, Arantijs, Cerasis, Agresta, Cydonijs, Berberis, succo Acetosae Liniula, itemq; Oxy-sacchara & Oxymella, nec non Syr. Acetosus Simplex & Compositus, Acetosus Diarhodon Bizantinus compositus ac consimiles, quos omnino in vasis figulinis vitreatis aut lapideis (ut Mesue vult) coqui, despumari, ac reponi debere praecipimus, cum alioquin aeruginem statim sapiant, ac coloris quoq; amittant gratiam: aciditas enim quavis ex lebetibus & cupro & aurichalco confectis, vel pyxidibus aut thecis ex stanno paratis, mineralem quandam noxam prolicuit, ventriculo abominabilem &

aduersam, ac proinde vomitus, stomachi sub-
 uersiones, & deteriora nonnulla valetudinis
 nocumenta inducentem, praterquam quod Sy-
 ruporum iam dictorum sapor in testaceis & fi-
 gulinis vasis vitreâ crustâ obductis longe gra-
 tior euadit, ac diutius perseverat. Quod etiam
 de aquis stillatitiis notandum, quæ in vitreis
 magis organis quàm stanneis aut plumbeis, vel
 ereis extillari, ac vitreis vasculis conclusa loco
 temperato aptè foueri debent. Cortices autem,
 Gummi, Animalia eorundemq; partes, Tro-
 chisci, & Collyria arida, in pyxidibus ligneis
 commodè reponuntur. Loco verò sicco & mo-
 deratè calido Tabula Orbiculi, Confectiones
 solida, & ea quæ Saccharo obducta sunt, custo-
 diuntur. Linimenta & Vnguenta partim figu-
 linis, partim stanneis pyxidibus conclusa tenen-
 tur. Species Aromatica coriaceis sacculis probe
 consutis, vel in vitreis aut eburneis vasculis
 rectè in usum haud euanida seruantur. Con-
 dita, Conserua, Electuaria, Opiata, Linctus &
 Lohoch figulina magis, quàm stannea vasa ex-
 petunt, licet & in iis non incommodè seruari
 queant. Olea deniq; quævis, cocturâ, expressio-
 ne,

ne, in solatione, vel infusione parata, in vitreis similiter aut stanneis thecis reponi postulant, prout ea quæ destillata sunt in vitris angustiorificij, quæ arcu obligari & ab effluvio ac expiratione promptè custodiri queunt, in annos asseruantur. Pilula porrò vix aliter, quàm Cerata & Emplastra vesicâ aut chartâ, quæ liquatam ceram imbibere, obuoluntur, atq; sic arcus vel pyxidibus siccis conclusæ tenentur.

CAPVT QVINTVM.

De Medicamentorum quorumlibet duratione.

CVM sua sit cuiq; medicamento atas, vñq; alio citius, & adolescat & exolescat, idè certum ac definitum durationis medicamentorum tempus statui non potest, sed sunt ea pro cuiusq; temperaturâ ac conditione moderanda: nonnulla enim quorum odor ac vis facile euanesceat, dimidio vix anno durant,

C s prout

prout sunt flores qui quò recentiores fuerint, eò rectius in Medicum usum cooptantur: alia etatem adepta perfectionem suscipiunt, cuiusmodi esse creditur Euphorbium, ut quod recens nimis furiat, eius enim acrimonia tempore mitescit ac frangitur: quedam solidam substantiam & probam omnino qualitatum temperiem nacta, longâ die persistunt integra, quod de Cypero, Aristolochiâ, Rusco, Centauryo maiore, Veratro, Chamaleonte nigro, ac Elaterio Teophrastus & alij referunt. Communiter tamen herbas, flores, ac semina praesertim frigida minora, itemq; radices tene-riores quotannis mutari conuenit, semina tamen calida, acria, aromatica, nec non radices crassiores aut dense per duos tresue annos saluis viribus perdurare possunt, prout & fructus quidam exotici duriori cortice aut crustâ conuestiti, ut Myrobalani, Nux Indica, Nux vomica, &c. Syrupi simplices, Mella & Robub singulis annis commutantur, Compositi verò Syrupi, praesertim autem aromatici ad biennium valere creduntur. Conserua & Lohoch maximè quæ Amygdalas, Pineas, & semina frigida

frigida rancedini opportuna in sui constitutionem admittunt, vix ultra annum durant; Conditæ verò pleræq; præcipuè autem cortices, duos, tres, ac plures annos sine facultatis violatione persistere possunt. Aqua destillata exoptantur in singulos annos recentes, excepta aqua Stapediana, & aquis ac Elixirijs vitæ, aut alijs aromaticis liquoribus, quorum aliqui vetustate perfectiores evadunt. Trochisci, exceptis ijs qui semina frigida facile rancescentia recipiunt, Sief, & Pilulæ duriori compagine concinnatæ cum sint, ac ob vim quoq; Aloës corruptelæ obstantem ad duos, aut tres annos pertingunt, præsertim verò, quæ Opiū recipiunt nam & Opiatæ Compositiones pleræq; usq; ad Sexennium, imò ad decennium, Theriaca verò ac Mithridatium usq; ad triginta annos in sua bonitate persistunt, Unguentis, Creatis ac Emplastris vix ad sesquiannum durantibus. Inter Olea Sesaminum & Amygdalinum, aut ex Nucibus Pineis confectū, intus præsertim sumenda si fuerint, vix ultra mensem sine rancoris nota servantur, frigida verò Olea anni unius decursum obeunt,

obscunt, calidiora autem & aromatica olea
 duos, tres, vel plures etiam annos vires suas
 retinent, præsertim destillata, inter quæ
 Oleum Philosophorum seu de lateribus, ætatis
 prouectione maiores vires acquirit. Electua-
 ria lenitiua intra annum ferè imbecilliora
 euadunt, cum solutiuorum virtus ad sesqui-
 ennium perduret. Hiera autem & amara
 Electuaria ad duos annos pertingunt. Species
 Aromatica singulis annis, vel sesquiennali pe-
 riodo renouari postulant. Animalia verò eo-
 rum semque partes, quamdiu incor-
 ruptæ seruantur, vegetas vires
 obtinere credun-
 tur.

CAPVT

CAPVT SEXTVM.

DeSimplicibus absolutè scriptis

quæ Antonomasiâ quadam cæteris præstant, quid cuiusq; loco accipiendum.

Evenit sapissimè, ut in præscribendis Medicamentorum formulis simplex aliquod ponatur à Præcticis solo nomine, absq; sexus, loci, magnitudinis, formæ, coloris, delectus, aut propriæ partis alicuius determinatione comprehensum, unde dubium hoc oritur, sitne mas vel fœmina, radix an semen, vel folia, aut flores, huius vel illius planta ibidem nominata, aut simplex aliquod aliud sub diuersis formis ac qualitatibus in Officinis proflans, idq; album vel nigrum, amarum vel dulce recipiendum. Pro cuius rei notitia sciendum in quoz Medicamenti genere id assumi semper debere

debere quod est optimum, ut si v. g. scriba-
tur Benzoinum, sumatur Amygdaloides quod
est optimum, si Aloës occurrat simpliciter scri-
pta, intelligatur Soccotrina, sin Santalum,
capiatur Citrinum, utpotè odoratissimum.
Sunt autem plantæ non pauca, quarum sola in
vsum Medicum folia cooptantur: aliæ ob flo-
res duntaxat expetuntur: nonnullarum radix,
prout in quibusdam semen tantum ceteris to-
tius stirpis partibus præfertur. Quædam pa-
triâ natiuitate gaudent, ac à solo seu regione
unde ortum duxere, famam sortiuntur: plu-
rima sexu æstimantur, pleraq; verò qualitati-
bus alijs, quarum hæc in hoc, aliæ in alio
desiderari consueuerunt, sua pro
dignitate distinguun-
tur.

ITA-

ITAQVE SI SIMPLICI- TER OCCVRRAT.

A Bsinthium,
Acerum,

Agaricus,
Agnus castus,

Aloës,

Alumen,

Amomum,

Ammi,

Anisum,

Aristolochia,

Balsamum,

Borago aut Buglof-
sum,

Bryonia.

Calamintha,

Capparis,

Cardamomum,

Centaurium,

Cinamomum,

Ponticum.

Ex vino, non cereui-
fiâ, aut hydromelle.

Albus & fæmineus.

Semen eiusdem.

Soccotrina.

Sciifile.

Scythicum.

Illyricum aut Ægy-
ptiacum.

Creticum.

Rotunda.

Opobalsamum, vel
eius succedaneum.

Flos, aut folium, vel
vtrumq; simul.

Alba non nigra.

Montana.

Cortex radiceis.

Minus.

Minus.

Acutissimum odora-
tissimumq;

Corallus,

SVMATR.

Corallus,	Ruber.
Costus,	Amarus.
Cuminum,	Æthiopicum.
Cupressus,	Conus eiusdē in ad- stringentibus, folia aut lignum in diu- reticis.
Daucus,	Sem. Dauci Cretici.
Dictamnus,	Cretensis.
Eruca,	Sylvestris.
Gummi,	Arabicum.
Granatum pom.	Acidum.
Helleborus,	Niger quia albo se- curior.
Hepatica,	Lichen.
Hyoscyamus.	Albus.
Hyssopus.	Montanus.
Iris.	Illyrica, vel Floren- tina.
Lilium,	Album.
Margarita,	Solida ac candida.
Marrubium,	Album.
Mastiche,	Chia aut Ægyptia.
Medulla,	Ceruina, vel si desit, Vitulina.
Mentha,	Rubra & hortensis vera.

SYNSTIT.

Nym-

Nymphæa.
Oleum,
Opium,
Papauer,
Pœonia.

Candida.
Oliuarum.
Thebaicum.
Album.
Maris semen aut ra-
dix.

Petroselinum,
Piper,
Pix,

Macedonicum.
Album.
Liquida in suppurā-
tibus, sicca in glu-
tinantibus.

Polypodium,
Prunum,

Quercinum.
Damascenū vel Hun-
garicum.

Quercula minor,
Resina,

Chamædris.
Laricina aut Tere-
binthina.

Rhus,

Cortex fructus Su-
wach,

Rosa,

Rubra.

Rosmarinus,

Herba ejusdem, in-
terdum flos.

Santalum,

Citrinum.

Scordium,

Creticum.

Spica,

Indica.

Stæchas,

Flos Stæchados Ara-
bicæ.

Styrax,

Calamita.

D

Sul-

S Y M A T R.

Sulphur,	S Y M M A T I C A	Apyron seu viuum.
Thymus,		Creticus.
Veronica,		Mas.
Viola,		Nigra, seu cærulea.
Zingiber.		Maluaricum.

Nosse quoq^{ue} Pharmacopœos oportet plura quan-
doq^{ue} Simplicia vno titulo simul comprehendendi, ut
potè cum scribitur: Accipe quinq^{ue} herbarum
emollientium singularum manipulum, suman-
tur sequentes, nempe

Quinq ^{ue} herba emollien- tes	Malua.
	Althæa.
	Violaria.
	Mercurialis.
	Acanthus seu Branca vrsina.

His aliq^{ue} Parietariam, Betam & Atriplicem
adscribunt.

Quatuor semina calida maiora.	Anisi.
	Foeniculi.
	Carui, Cumini.
Quatuor semina calida minora.	Ammeos.
	Amomi.
	Apij,
	Dauci,

Qua

*Quatuor semina frigida
majora.* { Cucumeris.
Cucurbitæ.
Citruli.
Melonum.

*Quatuor semina frigida
minora.* { Endiuia.
Scaricolæ.
Lactuæ.
Portulacæ.

*Quinq; radices aperien-
tes majores.* { Apij.
Foeniculi.
Asparagi.
Petroselini.
Rusci.

*Quinq; radices aperien-
tes minores.* { Graminis.
Rubia.
Eryngij.
Capparidis.
Ononidis.

*Quinq; genera Myroba-
lanorum* { Citrini, seu flau.
Chebuli, seu Cepuli.
Indi, seu nigri.
Emblici.
Bellirici.

*Quatuor flores cordia-
les*

Boraginis.

Buglossæ.

Rosarum.

Violarum.

*Fragmenta quinque la-
pionum pretiosorum*

Saphiri.

Granati.

Smaragdi.

Hyacinthi.

Sardæ, seu Corneoli.

*Quinque herba capilla-
res*

Adiantum nigrum,
seu Capillus Veneris.

Adiantum album, seu

Rutamuraria.

Polytrichon aureum.

Trichomanes.

Asplenium seu Cete-
rach.

*Quatuor aque Pleuri-
tica*

Cardui B. Mariæ.

Taraxaconis.

Cardui Benedicti.

Scabiosæ.

Tria Olea stomachica

Abfinthij.

Cydoniorum.

Mastichinum.

Qua-

Quatuor unguenta ca-
lida

[Arêgon.
[Mariaton.
[Althææ.
[Agrippæ.

Quatuor unguenta fri-
gida.

[Album camphoratum
[Rosatum Mesuæ.
[Populeon.
[Infrigidans Galeni.

Hæc autem omnia ac singula à Pharmacopœis
ad amissum tenenda, imò memoria mandanda,
sunt, ne in his aliquin error obtingat, qui vel
Medici intentionem præpediat, vel agro dam-
num adferat; eum apprimè cavendum sit, ne
quis ab ea arte que omnicus benefacit, per ope-
rarij. eâ tractantis aut exercentis vel inscitiam
vel incuriam ledatur.

CAP. SEPTIMUM.

De Succedaneis quorundam
Medicamentorum, eorumq;
substitutis.

D 3

Euenit

E Venit per sepe ut in tanta tam diuersorum Medicamentorum farragine simplex aliquod medicamentum desideretur, vel quia id omnino deest comparari vix potest veluti Balsamum verum, vel quia vis eius ob loci unde id peti debet distantiam, & itineris prolixam moram exoletum ad nos deuehitur ac viribus expers, vel quia de eius ortu, an nimirum legitimum id sit vel spurium, ad huc dubitatur, unde ne acri suo commode priuetur aliud quodpiam viribus aequipollens huic substituendum; quod eius defectum simili temperatura, facultate ac gradu resarciat. Talia subrogata medicamenta Græcis ἀρτίκαδόμενα dicta, Latinis succedanea & substituta. Officinis verò licet satis Barbaro, Quid pro Quo vocari consueuerunt. In iis autem deligendis utpotè quidnam cuiq; commode subrogari queat, cum non nisi peritissimi Medici, minimè verò Pharmacopœi iudicare ac decernere possint ac debeant, idcirco præcipua eorum complexi hac ipsa in seriem Alphabeticam sic digestimus, ut è dextro subiecti catalogi latere vera & legitima, ex sinistro verò succedanea seu ἀρτίκαδόμενα promptè conspicerentur.

ITAQUE PRO.

A Brotano
Absinthio

Origanum.
Abrotanum.

Aca-

Acacia.

Acantho.

Acoro.

Adipe cerui.

Adipe vulpis.

Althæa.

Amni.

Amomo.

Ammoniaco.

Amygdalis amaris.

Aniso.

Aqua marina.

Aristolochia rotunda.

Aspalatho.

Balaustio.

Balsamo.

Blito.

Boragine.

Hypocistis, aut suc-
cus Prunorū syl-
uestriū inspissatus.

Malua.

Calam⁹ Aramaticus,
aut in purgantib⁹

Asarum.

Adeps capræ.

Adeps vrsinus.

Malua.

Anisum.

Calamus Arom. aut
grana Juniperi, vel
semen Citri ac Hy-
perici, æquali por-
tione.

Propolis. (dere.)

Nuclei Persicorum.

Daucus.

Muria piscis, aut a-
qua simplex in
qua salis vncia se-
mis bullierit.

Longa vel pistolo-

Lignū Aloës (chia.)

Malicorium.

Oleum Caryophyl-
lorū, aut Nucum

Atriplex. (Musc.)

Buglossa. Ca-

SYBSTIT.

Galamo Aromatico	Schœnanthus.
Calamintha	Mentastrum.
Cardamomo	Cyperus.
Carpobalsamo	Cubebæ.
Cassialignea	Cinamomum opti-
	timum.
Chamædry	Chamæpyrys.
Citri succo	Succus Limonum.
Dauco,	Pastinaca.
Dictamno	Scordium.
Doronico	Zedoaria, aut Galan-
	ga cū aliquā pora-
	tione corticum.
	Citri.
Ebulo	Sambucus.
Eupatorio Mefua	Asari & Absinthij a-
	na: partes æqua-
	les.
Folio.	Macis & Cyperiaua.
	parres æquales.
Galbano	Sagapenum.
Harmel	Dictamn ⁹ albus, aut
	fem Rutæ.
Helleboro albo	Niger, vel Turbith.
Herba Paris	Vmbilicus Veneris,
	aut Sedum minus.
Hysopo	Saturegia.
Iusquiamo	Papauer.
	Lacca

SVBSTIT.

Lacca	Syrax.
Lapide Armeno	Lapis Lazuli
Mandrogora	Iusquiam ⁹ s, Solam ⁹ s,
	Papauer.
Meu	Angelica, aui Ostru-
	tium.
Omphacio	Succus Granatorum
	aut Ribes.
Opopanace	Ammoniacum, vel
	Galbanum.
Oesypo	Medulla cruris vituli
Petrofelino	Apium.
Phu	Valeriana.
Pipete longo	Album.
Rhapontico	Rhabarbarum, sele-
	ctum.
Saxifragia	Pimpinella.
Secacul	Radix Pastinacæ syl-
	uestris, vel Eringij.
Sifone	Daucus.
Tamarisco	Aspienium.
Xylobalsamo.	Lignum Aloës.

SYSTIE

Hac ideo subiecimus, ne quilibet Pharmacopœus
suo pro iudicio, cog² forsan crudo; temerè de his
quidquam statuât, aut suo arbitratu inconsultò
in defectum alterius quidpiam subrogare nit a-
tur, quod non prudenti consilio ac unanimi Me-
dicorum exercitatorum decreto eidem sufficien-

D s dum

dum fuerit; cum succedaneorum censura non nisi peritissimis Medicis credi possit ac debeat, ut potest in qua non nuda qualitas, sed qualitatibus quoque gradibus, ac operationis in super modum doctâ plane & solerti indagine pensitandus.

CAPVT OCTAVVM.

De Venenis, eorundemq; Antidotis seu Alexipharmacis.

ETh in confesso est celeberrimas illas antidotos Mithridaticum nimirum ac Theriacam a Damocrate & Andromacho ante aliquot secula pellendis quibusuis venenis, eorundemq; noxis abolendis adinventas constructasq; fuisse, ac contra venenatorum animalium ictus, percussiones, & morsus præclaram & efficacem omnino opem præstitisse, quibus longa posteritatis observatio multa experimentorum serie fidem non modo fecit, sed & utriusq; Antidoti famam ad nostra hæc usq; tempora non sine perennis glorie encomio ac laude deduxit. Venenorum tamen varietas, ac eorundem diversa vel natura, vel

vel conditio peculiaria quadam cuius libet toxicici Alexipharmaca expetere visa fuit, ut suū quodlibet antipathiā alterius noxae reluctaretur. Cum enim non uno eodemq; modo obsint omnia, sed venenum hoc adurendo, alterum extremē frigefaciendo stupefaciendoq; aliud constipando grauandoq; plurima verò erodendo noceant, idcirco singulis fere venenis singula sunt & reperta & instituta Alexiteria, ut unum alterius noxam profligaret, attereret, antitoxicum cum toxico pugnans id ipsum euinceret, fractisq; malitiei viribus vel expelleret, vel annihilaret. Pro cuius notitia animaduertendum, aliqua primis solum qualitatibus nociua existere, ut quae summo caloris aut frigoris excessu corpus laedunt, prout inter calida Euphorbium, inter frigida Opium & Hyoscyamus: alia secundis qualitatibus obsunt, nonnulla ab occulta proprietate seu substantia modo nunc his, nunc illis animantibus vel membris, prout lepus marinus pulmonibus, Cantharides verò vesicae nocent, analoga quadam vi vim inferunt, ut Nux Vomica, quae canibus & animalibus cunctis, quae caeca nascuntur internecioni est. Aliqua nō aliter quā certa dosi venena existunt, ut Crocus, qui cū cor exhilaret, triū tamen drachmarū pondere exhibu⁹, homines, magis tamen viros quā feminas necare creditur. Unde colligitur suo cuiq; veneno suū quoq; Alexipharmacum de.

debita dosi, modo, temperatura, ac qualitate prædictum merito esse opponendum. Et licet Theriaca ac Mithridatum contra omnia venenorum noxia commodissime exhibeantur, ut quæ plurima eorum denicisse ac expugnasse sint observata, id tamen de venenis ex vegetabilibus aut animalibus productis, quam maxime intelligendum, cum in metallicis, quæ erodendo potissimum, & alterius alicuius generis aut speciei qualitate ledunt, cum non semper effectum sortiantur, quem in iis, quæ à specifica quadam forma exitiosa sunt, prestare solent. Vnde si Arsenicam, Realgar, Auripigmentum, aut Mercurius sublimatus deuoratus, aut aqua fortis caustica ebibita fuerit, plus hic valebit Amygdalino olei, aut butyri in pingui iure dissoluti potio, aut jus quoduis adiposum large ac crebrius haustum, in super omne id quod ventriculum & intestina suo vel lentore defendere, aut erodentium acrimoniæ pinguedine obtundere potest, quam omnia alia quantumvis maxima prestare valent alexiteria, adeo enim pinguibus istiusmodi viscera lubricantur, ut caustica ac corrodentia pharmaca seu venena his minus adherere, ideoque ea minus ledere queant, unde etiam hæc ipsa ad Calcem, Cannabam, Sandaracam, Auripigmentum, ac alia quævis erodentia summo opere celebrantur. Vulgarium vero venenorum Alexiteria hæc ferè cum a veteribus, tum neotericis esse traduntur.

Venc-

Venenum.

A Nacardiorum
Flammulae, ac
vrtice seminis - - -

Argenti viui - - -
Æris squammæ &
æruginis - - -

Bryoniae - - -
Cantharidum - - -

Alexipharma-
cum.

Seminis Cydoniorum, Psil-
lij aut Malua mucila-
go, vel Hordei cremor
potus.

Costus, Myrrha, Ruta,
Malsa copiosa pota ac vo-
mitu redditæ, Menthe
succus sumptus, Terra
Lemina, Corallum ru-
brum.

Piper nigrum.
Grana Halicacabi & lac
Amygdalinum, vel e-
mulsio seminis Cucu-
meris, aut sem. frigi-
dorum majorum cum
aqua hordei parata.
Decoctum seminis Mal-
ua, Lini ac Fœnugræci
clystere infusum, quin-
iario butyrum crudum
recens delinctum, aut ius
esculentum idq. adipo-
sum crebro haustum,
vel etiam lac quodvis

Cere-

		ab ubere recens. e potu.
Cerebri	felis seu	Moschi optimi scrupulus
Catti.	- - -	dimidius.
Geruffæ	- - -	Nuclei Persicorum ex pti-
		sana poti. Vinum bo-
		num magnâ quantita-
		te haustum. & clysmata
		ex decocto caulium
		rubrorum & largo oleo.
Cicutæ.	- - -	Gentiana. (tiara.
Cyclaminis.	- - -	Terra Lemnia ac Gen-
Ephemer Colchici.		Lac bubulū copiose hau-
		stum, Succus Rubi po-
		tus, Allium, & Origā-
		nū cum lixiuio bibitum
Euphorbij.	- - -	Semen Citri cum vino E-
		nule. Pinguia omnia,
		Oleum Amygdalinum,
		butyrum, lac acidum,
		emulsio seminum fri-
		gidorum. Mucilago
		Cydoniorum ex semine
		parata, itēq; ex pti sana.
Fungorum.	- - -	Diatrion pipereôn. Allii
		crudum. Calamintha.
		Stercus galline siccum
		ex Melle & Vino, quia
		vomitum prouocat,
		Gypsi

quo item nomine grana aliquot. Antiqui vitrificati comendantur.

Gypsi. - - - Cinis fraticum fabarum drachmarum duarum pondere cum vino decoctionis Hissopi. Oleum e porum, & Origanus ex Passo sumptum.

Hellebori. - - - Castoreum, aut flores Nymphaea cum vino, nec non mala Cydonia, itemq. Malsa cum butyro pota.

Hyoseyami, ac Solani somniferi. - Nasturtium agreste, Allium, Cardamomum, Ruta, aut Piper longum, ex vino sumptum.

Leporis marini. - - Humanus aut anserinus sanguis calens haustus. Lac asininum, aut decoctum radicem Malua potum, vel cancri fluuiales cum suo jure elixi & deuorati.

Lythargyrij, & scobis plumbi - - Semen Apij, ac Myrrha ex vino Absinthite aut decocto eius hausta.

Mandragora. - - Raphanum, Castoreum Ruta
Mezo-

Mezereonis. - - -	Et Sinapi ex aceto olfa-
Napelli. - - -	Origanum. (Ete.
	Diamoschu, Diambra.
	Lapis Bezoar, Sma-
	ragdus, Semen Napi.
Nucis vomicæ. - -	Cortex Citri.
Opij. - - -	Castoreum, Piper, Crocas
	vinū generosum, Am-
	bra.
Sanguinis & lactis in ventriculo con- creti.	Coagulum omne maxime verò leporinum, quin Et oculi cancri. Mu- mia, aut Nitrum ex Thymi Et Calaminthe, vel Cerefolij decocto haustum, itemq; sper- ma Ceti cum consimili liquore sumptum, atq; in super Pulvis ad ca- sum inscriptus.
Sanguinis menstrui.	Trochisc. de Viperis Mar- garitta pondere drach- mae unius.
Scammoneæ. - - -	Succus Ribes, Cydonio- rum, Acetose.
Tythimali. - - -	Mumia drachma cū vi- no, aut Theriaca cū de- cocto Diptami Et Ennle

Sunt

Sunt hæc idèò summâ diligentia à nobis ad-
iecta & huc inserta, ut si quis siue per incuriam
sui ipsius, siue per malitiam alterius intoxicatus
fuerit, cognita veneni specie alexiterium conse-
ctum hinc peti queat, cum plerâq; venenorum e-
numeratorum præsens, promptum ac festinum
protinus remedium expectant, ac Medicus non
semper ad manum sit, cuius consilio intoxicatus
confestim uti queat. Maxime autem euenit in-
fantes venenorum periculis exponi, cum obuia
quâq; ori ingerant, ac sine dolectu pura æquè at-
que impura vel lingant, vel omnino absorbeant.
Vnde venenorū aliquā cautelam ac præceptionem
quādam, qua ratione eorum præcipua demolien-
da, expellenda, vel annihilanda vel eorum vis ad
tempus saltem, donec debita medicatio præstetur,
necessario subiiciendam esse arbitrati sumus.

CA P V T NON V M.

De Ponderibus & Mensuris

Medicis.

RESTE sanè hucusq; communis Philosophorum
schola omnia pondere, numero, & mensura
contineri docuit; hac enim agendorum sunt quasi
E quid

quidam limites ac regule, quibus ea, quæ præstanda sunt ad iustitiam & æquitatem pensantur, adeo ut his vel posthabitis, vel neglectis in medicina facienda periculi plenus labor sit futurus, cum cuiusq; medicamenti vis & energia ad subiecti seu patientis ægri vires aut tolerantiam comparatione factâ horû adminiculo elicienda debita dosi causa trutinetur, ne aut medicamentû proportionis suæ per defectum fraudatû, ac in minori quàm par est quantitate exhibitum effectû à se expectato frustretur, aut in eiusdẽ proportionis excessu porrectum corpus vel ledat, vel omnino pessundet.

Inchoantur autẽ pondera à minutionibus tantû à partibus totum constructuris, è granis enim scrupuli, ex his drachmæ, hinc uncie, ac tandem libræ consurgunt, habentq; se scrupuli instar literarum, drachmæ instar syllabarum, uncie instar dictionum, libræ instar orationis, unde cum Fannius Poetias notasset tot uncie inesse scrupulos, quod Alphabetum Græcum literas continent, nempe viginti quatuor, tali id metro expressit.

Vncia fit drachmis bis quatuor, unde putandum,

Grammata dicta quod hæc viginti quatuor in se.

Vncia habet; tot enim formis vox Græca notatur,

Horis quot mûdus peragit noctemq; diẽq;
Gra-

Granum autem σιτάειον dictum, minimum pondus est, quo utimur, albi piperis granum pondere adæquans, eius viginti scrupulum, sexaginta drachmam constituunt.

Siliqua κεῖτριον, pendit grana quatuor.

Obulus ὀβολός, pendit grana decem, seu scrupulum dimidium.

Scrupulus γράμμα, seu διαβάλλον, pendit obulos duos, seu grana viginti.

Drachma δραχμή, seu δίαβολον nostra, Attica, Græca, pendit grana sexaginta, seu tres scrupulos, & est octava pars uncie.

Aureus Arabum, & Denarius Romanus, pendit drachmam unam, & insuper septimam, eius partem $\frac{2}{3}$ circiter grana novem, unde tres Denarii tetradrachmam, & septem denarii vel Aurei constituunt unciam.

Sicilius pendit drachmas duas.

Sextula pendit quatuor scrupulos.

Duella pendit octo scrupulos.

Uncia ὀγγία ἡ δισδραχμὶον duodecima pars libræ, constat drachmis octo, denariis septem, Idem pendit Oxybaphon Galeno.

Sesuncia seu sescunx, uncia una & semis, octava pars libræ, idem pendit faba Alexandrina.

Sextans ἑξάτορ sexta pars libræ, due uncie. (bra.

Quadrans tres uncie, τέταρτον quarta pars li-

Triens quatuor uncie, τρίτον tertia pars libræ.

Quincunx, uncie quinq̃.

E 2. Sē.

Semis vel semissis, id est dimidium assis, uncia sex, ἡμίλιτρον.

Seprunx uncia septem.

Bes vel Bessis, quasi bis triens, uncia octo.

Dodrans uncia nouem, demitur quadrans.

Dextans uncia decem, demitur sextans.

Deunx uncia undecim, demitur uncia.

As vel Assis, uncia duodecim, seu libra Romana drachmarum 96.

Libra triplex. Pondo triplex est. Publica seu Zygotatica. seu Civilis, pendit uncia sedecim, drachmas 128. dicitur & μῖνα seu Mina Medica, Item Attica & Egyptia seu Alexandrina teste Gal. κατὰ γένιν in Emplastro Here, & Emplastris viridibus Andromachi. Mina Gracorum 100, drachmarum.

Medicinalis, quæ & Romana & As, duodecim uncias, denarios 14, drachmas 96 pendit, & hæc est Officinis usitata.

Dioscorides ἡμίλιτρον ἔχει ὑγίαν 1 β & Galenus ἡ μὲν γὰρ λίτρον δραχμας εἰς ἀγχι πέντε τοῖς ἑννεύκοντα.

Marca continet uncias octo, seu sedecim lotiones, & hæc utuntur aurifabri. Bes Romana libra.

Notan-

Notantur autem pondera

his signis.

Gr. gr.	DESIGNAT.	Granum.
℥. S. vel ʒ.		Dimidiū Scrupulum.
℥. i.		Scrupulum.
℥. i.		Drachmam.
℥. S.		Vnciam dimidiam.
℥. i.		Vnciam.
℔. S.		Libram dimidiam.
℔. i.		Libram.
M.		Manipulum.
N.		Numerum.
P.		Pugillum.
ANA.		Æquale pondus autem mensuram, duorum vel plurium medica- mentorum.

Consultius autem omnino est in definiendis aut
prescribendis medicamentorum formulis, ac sig-
nando numero, priscorum Romanorum notis uti,
quæ sic pinguntur: I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII.
IX. X. XI. XII. &c. quam aliis Cyplicarum cha-
racteribus 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. sic enim ob-
notarum diuersitatem non tam facile error com-
mittitur, qui characterum similitudine forsan
subreperere posset, cum 3. drachmam pondus desig-
net, itemq; numerum ternarium.

E 3

Men-

Mensuræ Liquidorum.

Libra Civilis seu publica tantundem pendit, quantum dimidia vini mensura Augustana, quæ capit uncias sedecim, nam integra mensura nostra bilibralis est, & pedit uncias triginta duas.

Hemina Italica, est dimidius Sextarius, Atticus & pendit uncias mensurales novē, tantundē quoque pendit Cotyla Attica, dicitur & Hemixeston. Vide Gal. ἀνάληξιν cap. de ijs quæ Crito conscripsit. Cotyla Italica, est libra mensuralis, seu duodecim uncia. Gal. teste δ' ὀγδοεκάωνς.

Sextarius Atticus ὀξέλης Italικός ἡ ῥωμαϊκός, continet duas heminas, seu uncias decem & octo, id est, dimidiam mensuram Augustanam, & insuper duas uncias.

Chœnix, sextarij duo, mensura Augustana & quatuor uncia.

Chus, χῆς, Chœnices dua, due mensura Augustana, & octo uncia.

Congius sex sextarios continet, id est tres mensuras Augustanas, & 12. uncias.

Bicongius duodecim sextarios, id est sex mensuras Augustanas, & viginti quatuor uncias continebat. Talis dictus fuit Ciceronis filius.

Tricongius, erant decem mensura Augustana, & insuper quatuor uncia.

MEDI.